

Bosanskohercegovački dijalog o eSigurnosti i eBezbjednosti

Analiza postojećeg stanja i smjernice za prevazilaženje digitalnog raskoraka sa pregledom rješenja u Evropskoj uniji i svijetu

Istraživanje o eSigurnosti i eBezbjednosti, kao i prisutna praksa u svijetu svakodnevno donosi nove izazove, posebno za zemlje u razvoju kao što je BiH. Predstavljeni model u ovoj studiji je referentni okvir za eSiB, gdje su agencije za provođenje zakona, agencije iz sistema civilne zaštite i odbrane, građani, privreda i akademija aktivno uključeni i inicijative su zajedničke prirode.

Procese smo uspostavili kako bi indeksi spremnosti, digitalne kompetencije i konkurencije te tehnološkog uticaja na društvo, kao i skup indikatora bili adekvatno korišteni za donošenje odluka na nivou vlada i parlamenata. Kompletan proces rada na i sa indikatorima je nazvan Benčmarking indikatori Bosne i Hercegovine (BA), odnosno skraćeno BI.BA. U ovoj studij nećemo razmatrati pojedine indikatore niti skupove, već se referiramo na studije BI.ba za sve potrebe ove studije i projekta edicije. Ciljevi ovog rada su da uspostavi referentni nivo indikatora i indeksa, kao nulti, definira

potrebe za prikupljanjem podataka (indikatora, konstruktora i pod-konstruktora), dizajnira i definira indekse i načine proračuna istih.

Sa druge strane, ova studija treba da ispita da li kriterij spremnosti za eSiB može potaći inovacije, istraživanje i razvoj i definirati potrebe investicija, odnosno razvojnih strategija kojima će biti obezbijeden kontinuirani rast industrije tehnologija informacionog društva u kontekstu implementacije eGovernment inicijativa, kroz podskup eSiB. Međutim, nije cilj uspostaviti strategiju ili politike razvoja, jer su to nadležnosti drugih nivoa. Smjernice date ovim radom će definirati načine organizacije društveno-političkog sistema za prikupljanje podataka kroz uspostavu neformalne radne grupe (Komitet), koordinaciju i kolaboraciju zainteresiranih strana i ključnih aktera te model transformacije iz društva na začelju svih listi razvoja u društvo sredine sa tendencijom stalnog poboljšavanja.

Rezultati studije, a po historijskim iskustvima EU i drugih zemalja koje su prošle ovu tranziciju, sugeriraju da indeksi digitalnih performansi i spremnosti za eUpravu, pa i na dio eSiB, mogu potaknuti mnoge aktivnosti u vezi sa tehnološkim ili društvenim inovacijama i investicijama, što dovodi do saradnje svih aktera i transformacije društva i njegovih komponenti.

Pored pobrojanog, jedna od posebnih svrha studije je da se uvedu pojmovi i otvori diskusija o razlikama između sigurnosti i bezbjednosti. Razlog za ovu raspravu leži u činjenici da je za menadžment sigurnosti evidentan nedostatak akademskog uporišta dok, sa druge strane, menadžment bezbjednosti ima dugu tradiciju naučnog istraživanja.

*Ilustracija iz studije:
Skup aplikacija za sigurnosne i bezbjednosne agencije
kojim se uvodi digitalna transformacija rada*